

עלון מס' 1026 במדבר כט' באייר תשפ"ו

שבת מברכינ'
חודש סיון

ראש חודש ביום ראשון
המולד יהיה בליל ראשון,
בשעה 6 בערב, 2 דקות ו-15 חלקים

ישיא ברכה

יוצא ע"י אברכי הסולל שבמוסדות "יגל יעקב", חולון
בראשות מו"ר עט"ר הרה"ג יוסף מונרבי שליט"א

דרך ארץ קדמה לתורה

להוליד עוד ילדים!

כלל הוא: תמיד יקראו בפרשת "במדבר" בשבת שלפני חג השבועות, חג מתן תורה. ולא בכדי, ודאי יש בפרשה זו לקחים ומסרים שיכינו אותנו לקראת קבלת התורה. אחד מהם נחשף לעינינו על ידי האלשיך הקדוש זצ"ל. משה רבינו נצטווה לפקוד את העם, יחד עם נשיאי השבטים. לשם כך היה עליו למנות נשיאים. נקב הקדוש ברוך בשמותם, "ויקח משה ואהרן את האנשים האלה אשר ניקבו בשמות, ואת כל העדה הקהילו", כדי למנותם על ידי נתינת מחצית השקל לאחד. וביאר האלשיך הקדוש: "אלה קרואי העדה", שעוד בטרם נבחרו לנשיאות היו מורמים מעם ונבחרו האומה. "נשיאי מטות אבותם", נציגי השבטים היו. ולא בכדי, אלא "ראשי אלפי ישראל הם", שרי אלפים היו בזכות חכמתם ותבונתם. ועם כל זאת, לא בחר בהם משה רבינו עד שהבורא יתברך לא נקב בשמותם. ומדוע? משום שהיו חכמים נוספים בעם, גאונים וקדושים ומורמים מעם, שעלולים היו להפגע. אמר משה רבינו: לא אוכל לעשות זאת, לבחור באחד ולפגוע ברעהו. רבוננו של עולם, נקוב בשמותם. אל תטיל זאת על כתפי! ולא זו בלבד, אלא שלאחר שהבורא יתברך נקב בשמותם, ומשה ואהרן עמדו להקהיל את כל העדה, לא ניצלו הזדמנות זו למעמד ההכתרה, אלא קראום קודם והודיעום על המינוי. רק לאחר מכן הקהילו את העדה. ומדוע, מאותה סיבה: אם יקראו להם במעמד כל העם, יהיו כאלו שיתחמץ ליבם כשיכריזו את השם, והמועמד יפלט דרך. משום שחושבים הם עצמם ראויים, וחשים מקופחים. ומשה רבינו נזהר כל כך בכבוד הבריות, רגיש היה כל כך לריגשותיהם! ופרשה זו קוראים אנו לפני מתן תורה, משום שהיא תנאי לקבלת התורה. משום שדרך ארץ קדמה לתורה. ועשרים וארבעה אלף תלמידי רבי עקיבא שלא נזהרו בכבוד חבריהם, מתו בימי הספירה ולא זכו להגיע למתן תורה! הגמרא מספרת, מעשה ברבינו הקדוש שישב ודרש לפני תלמידיו, והריח ריח שום. ציערו הריח, ואמר: "מי שאכל שום, יצא". עמד רבי חייא הגדול, גדול התלמידים, ויצא. הראה בכך את הדרך לכולם, שעמדו ויצאו. באותו היום, התבטל השיעור. למחרת, פנה רבי שמעון, בנו של רבינו הקדוש, לרבי חייא הגדול ושאלו: "אתה הוא שציערת לאבא?" מדוע אכלת שום לפני השיעור? אמר לו: "לא תהא כזאת בישראל!" חלילה וחס. לא יצאתי אלא כדי שכולם ייצאו יחד איתי, ולא ידעו מי אכל את השום, ולא יתבייש בצאתו! כך נזהרו רבותינו בכבוד אדם מישראל! אבל על ידי כך התבטל השיעור! דרך ארץ קדמה לתורה, והנשיאה בעול עם החבר היא מקנייני תורה! בבחרותו, נודע שמו של הגאון רבי עקיבא אייגר זצ"ל לתהילה כעילוי חריף ובקי בכל חדרי תורה. עשיר מוקיר תורה זכה בו כחתן, ובתקופת האירוסין הזמינו לעירו, להתפאר בו בפני למדני המקום. שמחו לפגוש בעילוי הנודע והקיפוהו בשאלות קשות וסבוכות - והוא כאילם לא פצה פיו, לא מצא ידי ורגליו. השתאו הלומדים: הארי נעהש שועל. התאכזב החותן, אף ספג שנינות לעג, וכבר חשב לנתק את הקשר... ביקשו החתן: ימתין כבודו יומיים נוספים, ואז יחליט. כעבור יומיים נכנס החתן לבית המדרש וחשף את חילו לאוריינת: ענה על כל השאלות ותפר את כל הספיקות, הוכיח את גאונותו, חריפותו ובקיאותו, והכל נדהמו מגדלותו. רק שאלה אחת טרדה את מנוחתם: מדוע כלא החתן את מעיינות חכמתו עד עתה? אך גם חידה זו באה על פיתרונה: בבואו, מצא שם הגאון הצעיר חתן נוסף ברוך כשרונות - אף שרחוק היה מגאונותו - שחותנו ביקש להתפאר בו, ואכן זכה להערכה. לא רצה רבי עקיבא אייגר להאפיל עליו, ובחר לשים עצמו כבור ועם הארץ עד שהלה יצא מן העיר. ואז, רק אז, חשף את תורתו - כי דרך ארץ קדמה לתורה!

השמחה בחדרי היולדות היתה גדולה. בשעה טובה והחסדי שמים היו ארבע לידות שעברו בהצלחה וללא תקלה. הבעלים המאושרים השוהים במסדרון ההמתנה רוצים כבר לדעת מה נולד להם. מנהל המחלקה יוצא לקראת הבעלים ופונה לבעל הראשון: "אתה גר בגבעתיים נכון? נולדו לך תאומים. ואתה גר בקרית ארבע הלא כן? נולדו לך רביעיה. ואתה גר בבאר שבע אמת הדבר? נולדו לך שביעיה". פתאום מבחין מנהל המחלקה שהבעל האחרון קופץ ובורח כנשכו נחש. הוא פונה לעברו וקורא: "לאן ולמה אתה רץ?" עונה לו הבעל תוך כדי ניסה ומרוצה: "אני גר במאה שערים... אחים ואחיות יקרים, אומנם לגדל מאה ילדים זה כלל לא פשוט וקל וקרוב יותר לדמיון מאשר למציאות, אך בפרשתינו כתוב לאמור: 'ואלה תולדות אהרן ומשה ביום דיבר ה' את משה בהר סיני' (ג, א). רש"י הקדוש זיע"א מפרש וכותב: 'ואינו מזכיר אלה בני אהרן (בהמשך הפסוקים) ונקראו תולדות משה לפי שלימדן תורה, מלמד שכל המלמד את בן חבירו תורה, מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו (סנהדרין יט:)"'. ודבר נפלא ועצום אנו מוצאים פה, ממש מרגלית יקרה, שאדם המלמד יהודי אחר תורה ומצוות, מדריכו בדרך התורה והמצוות ועוזרו ומסייעו ללכת בנתיב השם מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו! וממילא זכויותיו של המלמד והעוזר גדולים לאין שיעור. כמה צריכים אנו להתחזק בדבר נעלה וחשוב זה לצלצל לעוד מכר וחבר שיבוא לשיעור תורה, להשפיע על עוד הורה לשלוח את ילדו לתלמוד תורה וחינוך תורני טהור ולחזק עוד משפחה לקיים תורה ומצוות ולעשות את רצון השם יתברך.

זמני כניסת ויציאת השבת

ח'א	י-ם	ח'פה	ב'ש
19:11	18:54	19:02	19:10
20:12	20:10	20:13	20:10
20:44	20:47	20:45	20:42

הפטרת השבוע

הפטרה: מחר חודש (שמואל א כ, יח-מב)

סיפור לשבת

מטעמים לשבת חידושים לפרשת השבוע

מעשה היה עם הרב רבי שמואל סלנט זצוק"ל אשר היה דר ב"חורבת רבי יהודה החסיד" סמוך לבית בתלמוד תורה וישיבת "עץ חיים", אותה יסד בשנת תר"א ועמד בראשה כל ימיו. בתקופה הראשונה ליסוד התלמוד תורה, היה רבי שמואל נוהג להיכנס בכל בוקר לבית בת"ת, לעבור מכיתה לכיתה ולברך בברכת שלום את המלמדים. מתוך כך היה משגיח על המלמדים שיעשו את מלאכתם, מלאכת ה' באמונה, ויבואו בשעה קבועה. היה שם מלמד אחד, שהיה מתרפה במלאכתו ומאחר לבוא. פעם אחת נכנס הרב לכיתתו של אותו מלמד בבוקר ולא מצא אותו. חזר ונכנס לאחר שעה והמלמד איננו. סמוך לחצות היום הופיע המלמד והתחיל במלאכתו. נכנס הרב לכיתתו ומבלי להטיף מוסרו ולפגוע בכבודו, פנה ואמר לו בקול רם: בוקר טוב! הלה עמד על הרמז שבדבר, מבלי שיעמדו הילדים על העוקץ הטמון בחובו. ומני אותו יום ואילך היה מקפיד לבוא בשעה הקבועה.

הרב רבי נפתלי דוב אמסטרדם זצוק"ל גאב"ד אלקסט, מתוך אהבתו את הבריות, בא לידי זהירותו המופלגת לבלי לצער שום בריה, והיה מדקדק מאוד לא לעורר עליו קפיא משום אדם בעולם. ואחרי הכל, עם כל זהירותו בכבודן של בריות, היה עוד חושש תמיד שמא נכשל מבלי משים, והיה רגיל לבקש סליחה מכל הבאים איתו במוע. פעם לאחר שעזב את רבנותו באחת הערים, הדביק מודעה בבית הכנסת שהוא מבקש סליחה מכל תושבי המקום.

הרב רבי צבי לויטן זצוק"ל ראש ישיבת "אור החיים" בסלבודקה (בסוף ימיו בירושלים), היה מדקדק מאוד במצות שבין אדם לחבירו, היה שומר פיו ולשונו עד להפליא, ונזהר מאוד מבלי לפגוע בשום אדם, ולמנוע ממנו כל צער ונזק. על כך סח רבי יעקב משה חרל"פ מרבני ירושלים, דוגמא אחת מני רבות: בעודני בצעירותי, הסחתי פעם את דעתי בעת עומדי בתפילת שמונה-עשרה ונשענתי על הקיר. רבי צבי הרגיש בזה, והעיר לי על האיסור שבדבר. (עיין שו"ע או"ח צד, ח). דבר זה אירע באמצע הקיץ. והנה בליל יום הכיפורים התפללתי ביחד עם רבי צבי בבית הכנסת. לאחר "כל נדרי" ראיתי שרבי צבי קם ממקומו ומסתכל אנה ואנה, כנראה התבונן שמא יש בין הקהל מישהו שנפגע ממנו ויש לפייסו. פתאום ניגש אלי רבי צבי ובקש את סליחתי על אותה תוכחה, כי אולי לא היה די זהיר בסיגנון וצורת תוכחתו ובזה ציער אותי...

על יחסו של **הרב רבי נחום זאב זצוק"ל ראש בית התלמוד בקלם**, אל הבריות, מספרים נפלאות. הוא היה חודר לתוך רגשותיו של כל אדם ועורך מחשבות תמיד איך למנוע ממנו צער ולהזהר בכבודו. כדוגמא עד כמה העמיק בסוגית "כבוד הבריות" מספרת ביתו הרבנית דסלר: פעם נסע רבי נחום זאב לחתונה בעיר וילנא. בעת סעודת הנשואין שהשתתפו בה מגדולי העיר, נתכבדו האורחים החשובים לנאום לכבוד המאורע, כנהוג. הראשון לנאומים היה אחד האישים המכובדים ביותר של וילנא. הוא לא הצליח בנאומו. שני לו היה צריך לנאום רבי נחום זאב שהיה מחונן בלשון לימודים כנאום בחסד עליון. לתמהון כל הקרואים, סירב לנאום למרות כל הבקשות וההפצרות. אחר כך גילה לביתו שהיתה נוכחת במקום, כי חשש איפוא כי יעלה בנאומו על הרב שקדם לו, ובזה יבייש אותו ויתכבד בקלוננו... (הזהרו בכבוד חבריכם)

"וידבר ה' אל משה במדבר סיני" (א, א)

החכם המופלג רבי חיים יוסף דוד אזולאי זצ"ל (החיד"א) מציין, ש"במדבר סיני" הוא בגימטריא "בשלום" (378). וכבר העירו חז"ל במכילתא לפרשת "יתרו", שבבואם למדבר סיני היו בני כל השבטים מאוחדים ומלוכדים, ככתוב (בלשון יחיד): "ויחן שם ישראל" (שמות יט, ב) - כאיש אחד, בלב אחד. ובזכות זה זכו אבותינו למעמד הנשגב של קבלת תורה מפי הגבורה. ומוסיף בעניין זה החיד"א: כיון שברוב השנים קוראים פרשת "במדבר" בשבת שלפני חג השבועות - מן הראוי להרבות בעשיית שלום בין אדם לחבירו קודם חג מתן תורה, כדרך שאנו נוהגים בכל שנה קודם הימים הנוראים.

(פרפראות לתורה)

"למשפחתם לבית אבתם במספר שמות" (א-ב)

כוחם של בני-ישראל להחזיק בטהרת משפחותיהם ויחוסם בגלות קשה כזו של מצרים, מקום שם היו משועבדים ונתונים להפקר - נבע מזה ששמרו עמיותם ומקוריותם והתרחקו מכל שמץ של התבוללות. הם נמנעו מלהתקרב אל הסביבה הזרה אפילו על-ידי שינוי שמותיהם. וזה שמר עליהם מפני טמיעה גמורה.

(מעניה של תורה)

"וידבר ה' אל משה במדבר סיני" (א, א)

אמר רבי נפתלי מרופשיץ זצ"ל: מצינו לתורה שנמשלה למים ההולכים ממקום גבוה למקום נמוך, ללמדך שאפילו הפחות שבפחותים מסוגל לקלוט את אור התורה וגם אליו הוא מגיע. ורמז לדבר, שהקדוש ברוך הוא דיבר את תורתו במדבר שממה, מקום נחש שרף ועקרב, בעבי הריקנות והישימון, המקום הנחות מכל כדור הארץ המיושב, דוקא שם היה דיבורו, שם היה משכנו ושם איוה להיות האהל למועד לו.

(תורת הפרשה בשם ממעינות הנצח)

"שאו את ראש כל עדת בני ישראל למשפחותם לבית אבותם" (א, ב)

כתב רבינו ה"בן איש חי" זצ"ל בדרשותיו: ידוע הוא, שצריך האדם להזהר שלא ידבר חובה וקטגוריה על ישראל לפני הקדוש ברוך הוא, ואפילו על הרשעים שבהם, אלא כדי להוכיחם ולהחזירם למוטב. אבל לפני הקדוש ברוך הוא, אדרבא, ידבר זכות וסנגוריה עליהם. וכן אמרו בגמרא על הפסוק "אל תלשן עבד אל אדוניו", כי הקדוש ברוך הוא מקפיד על המלמד קטגוריה על ישראל. והנה כל ישראל מלים את בניהם לשמונה ימים, ונזהרים שלא לשאת נשים נכריות, ובזה גם אלו שאינם מדקדקים במצוות מעידים על עצמם שהם מייקרים את יהדותם, ודבוקים באבותיהם עד אברהם יצחק ויעקב! ובזה יבואר הפסוק: "שאו" ורוממו "את ראש כל עדת בני ישראל". כולם - ואפילו העבריינים שבהם שיהיו במהלך הדורות, תנשאו אותם ותלמדו עליהם סגוריה. במה? בכך שהם דבקים "למשפחותם לבית אבותם", שומרים את ברית המילה כדי להבדל מן הגויים, ואינם נושאים אלא מבנות ישראל! וסיים: "וכדאי הזכות הזה ללמד בו סנגוריה עליהם ותנשאו ותשבחו אותם בכך - והשי"ת יעזור לכל בר ישראל שעושה עוול לשוב בתשובה שלימה, ויעזוב רשע דרכו ואיש אוון מחשבותיו, וישוב אל ה' וירחמהו, ואל אלוקינו כי ירבה לסלוח!"

(מעין השבוע)

יש גבול!! אל תמשור!!

נאמר בתורה: "ויעש אלוקים את שני המאורות הגדולים" וכותב רש"י: שווים נבראו ונתמטטה הלבנה על שקטרגה ואמרה אי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד. "ואת הכוכבים" - על ידי שמיעט את הלבנה הרבה צבאיה להפיס דעתה. לאחר שההורים או המלמד הענישו את הילד צריכים הם התגברות עצומה לבל ימשיכו להתייחס אל הילד כבעס וקפידא, כי בדרך כלל רגיל המעניש להמשיך את העונש ולתת הרגשה לנענש שהוא נמצא במעקב, ואם יתפסוהו בחטא קל מאוד, ייחשב לו כעוון גדול ושגגות ייחשבו כזדונות. על כן יש להורים מיד לאחר שעשו את המוטל עליהם לעשות מבחינה חינוכית, להסיר כל טינה מליבם, ובמקרים מסויימים (בפרט שהעונש היה קשה) רצוי שיסבירו לילד לאחר קבלת העונש שכל מטרת העונש היא לטובתו כדי לחנכו, ולא חלילה מחמת שנאה או נקמה, (אבל לא יתנו לו להבין ולחשוב שהם מתחרטים על העונש). ואז לא תהיה חלילה לילד טינה בליבו כלפי הוריו, כי יבין שהכל לטובתו, והסיכויים רבים שלא ישוב לכסלה, ומכאן ולהבא לחשבנא טבא.

הורים רבים טועים במחשבתם שאם הילד "סבר וקיבל" את העונש יש מצוה להמשיכו או להחריפו כדי "ללמדו לקח" המציאות הראתה את ההיפך. הילד רק מתמלא במרמורים ותסכולים שיוצאים ומשתחררים בגיל ההתבגרות (ע"פ רוב בגיל הטיפשעשרה) ואז הוא מחזיר את העונשים להוריו בד"כ בתשלומי כפל וארבעה וחמישה וללא רחמים. גם עם העונש יש להבדיל בין העונש לנענש ועל ידי כן נוכל לפעול בנפש הילד לטובה ולברכה ונזכה לששון ולשמחה.

אין כמו האוכל שלך...

בספר שלום בית הביא מעשה על הגאון רבי יהודה אולשוונג זצ"ל (ר"מ ביישיבת גורדנא, גיסו של רבי שמעון שקופ), שפעם הבחין הוא בבחור בן תורה הטועם מן המנה שהונחה לפניו, והבחור עיקם את אפו והסיט את הצלחת לצדדין. פנה הרב אל הבחור ואמר לו: לא טוב הדבר אשר אתה עושה בני, כך אין מתנהגים עם אוכל. גם אני בצעירותי נהגתי כמותך, אך בשל מקרה שאירע לי, שיניתי ותקנתי את התנהגותי. ומעשה שהיה כך היה: בימי עלומי למדתי ביישיבת טלו. כמנהג הימים ההם לא קבלנו את ארוחותינו בפנימיה של הישיבה, אלא סעדנו "ימים" בבתים שונים. אני נשלחתי לאכול בביתה של אלמנה צדקת זקנה, שחרף עוניה ביקשה אף היא לזכות במצוה של החזקת בן תורה. באחד הימים לאחר הארוחה, הגיע לאוזני קול בכי, נבהלתי מאוד והחילותי לחפש מי הבוכה. לתדהמתי גיליתי את מארחתי יושבת בפניה במטבח ובוכה. מה קרה? - שאלתי. בתחילה סירבה לענות לי, אך לאחר הפצרות חוזרות ונשנות, הפטירה: איככה לא אבכה, אם לאחר מאמצי והשתדלותי הרבה להגיש לך ארוחה מהנה, דחית את הצלחת מעליך? ליבי נשבר בקרבי, גם בעיני נקוו דמעות. סלחי לי התחננתי, לא ידעתי עד כמה הכאבתי לך, לא אחזור שנית על מעשים כאלה. מיני אז הפטיר רבי צבי יהודה, קיימתי את הבטחתי. אשתי מתפארת תמיד בפני חברותיה, כי אף פעם לא קרה שרבי צבי יהודה לא סיים את הארוחות שהכנתי לו...

ואנו נלמד לעניינינו עד כמה צריך לשבח את מאכליה של האישה, לעודד ולהעריך את מעשיה שהרי למען האמת אין לנו הבנה כלל כמה טירחות טרחה האישה בקניות, בניקוי, בבישול, בטעם ובריח ומדוע לא נעריך את הכל במילים בודדות ונבנה בזה את עולמינו? הרי המתעלם אינו אלא אכזרי? נלמד מגדולינו ונצליח

עשה לך רב

שו"ת מנחת הר"ן
הרב יוסף מוצרי שליט"א

מותר, ואם יושב לאכול שם ראוי שיתן משהו מכספו הפרטי.

האם אמר חז"ל בברכות (ו): כל המשמח חתן וכלה נאמר גם בשמחת אירוסין?

האם יש חיוב לטבול לפני שחרית של חג השבועות?

כפי המבואר בדברי רבינו הארי ז"ל, טבילה זו מוכרחת ובה תלויים כל התיקונים של ימי ספירת העומר. ואף שאין מי שמבין בנסתרות אין להקל בזה **לאיזה צד מוזנים את הפרוכת בפתחת ההיכל?**

ומדוע?

כל פניות שאתה פונה אינם אלא לצד ימין.

האם יש איסור לדבר במקוה או שזה רק הנהגה טובה?

בשו"ת מנחת יצחק כתב לעורר על כך ובהיות שהמקומות בימינו יש להם דין בית כיסא מחמת הזוהמה יש להיזהר שלא לדבר שם כלל ובפרט שכך ראוי לנהוג מדין צניעות.

הלומד ובאמצע לימודו יוצא לבית הכיסא האם צריך לסגור את הספר שבו לומד?

ע"י בש"ק יורה דעה (סי רע"ז כ"א) ואם צריך ללכת ובדעתו לחזור יכול להקל וכן נהג מרן הגר"ע זצ"ל.

האם יש ענין לקרוא תהילים לפני תפילה?

טוב לקרוא עשרה מזמורים קודם תפילה. והגה"ק הבבא סאלי זע"א קרא ה' מזמורים ליום כדי לסיים בכל חודש את כל הספר.

כשיש אפשרות לטבול במקוה לפני תפילה או ללמוד דף גמרא - מה עדיף?

יעשה את שניהם ואשריו.

מי שקיבל מאביו סכום כסף לקניית מקרר האם צריך להפריש מעשר כספים מכסף זה?

אם קיבל במפורש עבור המקרר אין צורך לעשר, ואם קיבל באופן "כללי" והוא רוצה לקנות מקרר יש לעשר לפני כן.

האם מותר לתרום להוצאת ספר מכספי מעשר?

מותר.

האם מותר בשבת לאכול חצי אשכולית עם כף שעי' הלחיצה נסחט המיץ?

נהגו להקל שלא ידחוק יותר מידי ושאין כוונתו לצורך שתייה.

כשמחזיר את המזוזות למקומם לאחר הבדיקה האם צריך לברך?

צריך לקבען חזרה בברכה.

האם מותר לתת מתנה בשמחה של אברך מכספי מעשר?

במה יש להתחזק לקראת חג השבועות?

ללמוד מוסר ולתקן המידות שהן הכלי להכיל בה את התורה הקדושה וטוב ללמוד בשל"ה הקדוש מסכת שבועות.

האם יש חיוב לאכול מאכלי חלב בחג השבועות?

אין בזה חיוב מן הדין אלא מנהג. ואמר לי האדמו"ר רבי אלעזר אבוחצירא זצ"ל שבביתו לא נהגו בזה וכן לא נהגו בזה בתוניס, לוב ועוד מקומות. וכל אחד יעשה כמנהג אבותיו ורבותיו.

למחמירים בתספורת ע"פ דעת רבינו האר"י ז"ל עד חג שבועות, האם מותר להסתפר בליל מ"ט לעומר והאם יש נפ"מ בין לפני הספירה או לאחריה?

המנהג היה שכל גדולי המקובלים בירושלים נהגו להקל בזה למעשה ומיד לאחר תפילת ערבית והספירה הלכו להסתפר ומי שיכול להסתפר ביום עדיף.

האם יש ענין לנסוע לכותל בחג השבועות?

יש נהגו בזה. אך אין דין עליה לרגל בימינו לדעת רוב הפוסקים.

צריך לברך ברכת אשר יצר וברכת בורא נפשות - מה יקדים?

יברך אשר יצר שהיא תדירה יותר.

אל תקרי הליכות אלא הלכות

של עוונות ופשעים האמרו בבקשות המתוקנים לואמרם קודם התהילים ואחר תהילים כי יום טוב הוא. וגם יזהר שלא לומר "ונוכה ונחיה שבעים שנה ואם בגבורות שמונים שנה", כי יתכן שגזור עליו לחיות יותר, אלא יאמר "ונוכה לאורך ימים ושנות חיים בתורה ובמצוות וכו'".

ישתדל לחדש איזה חידוש בתורה, והוא סימן טוב להתחיל לחדש ביום מתן תורה - לכל השנה, ואם לא יודע לחדש ישתדל לשמוע או ללמוד חידוש שלא ידע מקודם, ונוהגים ללמוד אזהרות שישד רבי שלמה אבן גבירול, אבל טוב וישר ללמוד בספר המצוות להרמב"ם שהם אליבא דהלכתא, ומה נעים ללמוד כמה מצוות מתרי"ג מצוות להרמב"ן.

נוהגים לאכול מאכלי חלב בחג השבועות, ומצאו על כך רמז בתורה: "בהקריבכם מנחה חדשה להשם בשבועותיכם" - ר"ת חלב. ונוהגים גם לאכול דבש וחלב מפני שהתורה נמשלה לדבש וחלב. וגם בזמן הזה מצוה מן התורה לקיים "ושמחת בחיך" באכילת בשר ושתית יין, ומי שאינו יכול לאכול בשר בהמה מטעמי בריאות או כשרות - יאכל בשר עוף, ולא יאכל מאכלי חלב אלא עד שיעברו שש שעות מזמן אכילת הבשר, ומנהיגו לאכול תחילה מאכלי חלב, ואחר קינוח והדחה כד - אוכלים מאכלי בשר, ומצוה לשמח את הנשים בגדים ותכשיטים נאים, ואת הקטנים בקליות ואגוזים, מגדנות וממתקים.

אסור להתענות ביום איסורו חג של שבועות מפני שבזמן שחל עצרת בשבת, היה יום זכיית הקרבנות אחר השבת והוא כעין יום טוב. ומנהג הספרדים שלא לומר תחנון ונפילת אפיים, ומזמור יעקב ה' ביום צרה, ומזמור תפילה לדוד, מיום ראש חודש סיון עד יום י"ב בו ועד בכלל, מפני שחג השבועות יש לו תשלומין כל שבעה.

(הבית היהודי)

קבוע ללמוד י"ח פרקי משנה בכל יום - מותר ללמוד ה"ח פרקי משנה ביום וזקא ולא בלילה. ומכל מקום מי שדרכו ללמוד משניות על השולחן כדי ללמוד דברי תורה בתוך הסעודה - אין לבטל את הלימוד משום זה, כי יש לסמוך על המתירים.

יש לזהר שלא לדבר שיחת חולין כל הלילה, וצריך שמירה גדולה על זה, כיון שמתאספים הרבה אנשים, ודרכו של יצר הרע להכשילם לדברי חול ולבטוף עלולים לדבר דיבורים אסורים של שחוק ולשון הרע, וכן צריך להתגבר כארי שלא יפני ליבו לבטלה בלילה הזאת, ולישר על המשמר בעינים פקוחות לדחות את השינה שלא להתנמנם כלל. ולפני נקודת חצות הלילה יש לקרוא קריאת שמע, בפרט לאלה שהתפללו ערבית מבעוד יום, ומה טוב ומה נעים שתלמיד חכם יבאר לקהל דברי הגמרא והמדרש והתרי"ג מצוות, בדרי אגדה המושכים את הלב, כדי שלא יבואו להתנמנם, וזכות הרבים תלוי בו.

תפילת שחרית ומוסף יתפלל בהתלהבות וזריזות, כדי שלא תחטפנו שינה באמצע ויבוא לידי טעות, ויש נוהגים לעמוד בשעת קריאת עשרת הדברות, ואין זה מנהג נכון, ואם העולה לקרות בתורה הוא אביו או רבו, יעמוד מיד עם עלותו לתורה, שעל ידי כך ניכר שמידתו אינה משום עשרת הדברות, ויחיד הנמצא בבית הכנסת שנוהגים שהקהל עומדים בשעת קריאת עשרת הדברות, ואין לאל ידו לשנות מנהגם - יקדים לעמוד בתחילת קריאת הפרשה, או לכל הפחות יעמוד בתחילת קריאת העולה לספר תורה שהוזמן לקרוא בפרשת עשרת הדברות, כדי שלא יהיה כיושב בין העומדים וכמולול בקדושת עשרת הדברות.

לימוד בתהילים היום חג השבועות הוא צורך גדול שבו נפטר דוד המלך ע"ה ויעלה לרצון ביותר, ולכן כל אחד ילמד את כל התהילים היום זה, ויזהר לדלג לשון מחילה וסליחה

בשישה בסיון חל יום חג השבועות לאחר ימי ספירת העומר שנמשכו ארבעים ותשעה ימים שהם שבעה שבועות, ולכן נקרא "חג השבועות" וכמו שנאמר: "שבעה שבועות תספור לך וכו' ועשית חג שבועות לה' אלוך", ובתורה לא מוזכר ענין מתן תורה בשבועות, מפני שהתורה ניתנה לעד ולעולמי עולמים, ולא שייך לקבוע יום מיוחד בשביל זה ככל שאר המועדים.

גם המחמירים שלא מקדשים על הכוס אלא רק לאחר צאת הכוכבים - אינם צריכים להיזהר אלא בקידוש - אבל תפילת ערבית אפשר להתפלל מבעוד יום.

נהגו כל תפוצות ישראל להיות ערים בליל חג השבועות ולעסוק בתורה עד עלות השחר, וכתוב בזוהר הקדוש: "כל אלו שמתקנים תיקון בלילה הזאת ושומחים בו, כולם יהיו רשומים וכתובים בספר הזכרונות, והקב"ה מברך אותם בשבעים ברכות וכתרים של עולם העליון". ועוד כתוב בספרים הקדושים, שכל מי שלא ישן בלילה הזאת אפילו רגע אחד ויהי עוסק בתורה כל הלילה - מובטח לו שישלים את שנתו ולא יארע לו שום נזק בשנה ההיא. והטעם שנשארים ערים לפי שבעת קבלת התורה היו ישראל ישינים כל הלילה והוצרך הקב"ה להעירם על ידי קולות וברקים, ולכן מתקנים את זה על ידי הלילה הזאת.

תיקון ליל שבועות שייך רק לאנשים, אבל הנשים אינן אומרות תיקון ליל שבועות, ויש לכך כמה טעמים.

טוב ונכון לחוש לדברי רבותינו המקובלים ללמוד התיקון שנדפס בספר קריא מועד, ומכל מקום בני ישיבות שלומדים תלמוד בלילה הזה בשקידה ובהתמדה - אין לחמות בידם, שיש להם על מה שיסמכו, ואם רוב הציבור קוראים התיקון, אין ראוי ליחידים לפרוש מהם, וללמוד תלמוד או רמב"ם, וכמו שאמרו: אל ישינה אדם ממנהג הבריות.

אין ללמוד משניות בליל חג השבועות, ומי שיש לו מנהג

משל ונמשל

לאחר מכן שאג הגיבור שאגה אדירה וכל חלונות הבית נשברו... התפעל המלך מאוד מגבורתו של זה ונתן לו מתנות נאות. לימים הגיע הגיבור לעיר קטנה שכל תושביה עניים מרודים ובנייניה מטים לנפול. הלך הגיבור ברחוב העיר והראה לכל את כוחו. בית שהיה עקום - יישר, ובית שהיה שקוע בטיט - הוציא מן המשקע. התפעלו מאוד בני העיר מגבורתו הפלאית. הבדל רב יש בין הגבורה שהדגים האיש בעיר המלוכה, לבין הגבורה שהראה לעין כל בעיר הקטנה, שכן בעיר המלוכה אף שהמלך התפעל ממעשהו, אולם בעל הבית שאת חומתו הפיל ואת חלונותיו שבר ודאי הצטער מאוד ולא שמח כלל... ולא כן בעיר הקטנה שם הרבו מעשי גבורתו שמחה וששון! כן הוא גם הנמשל. כאשר עשה הקדוש ברוך הוא ניסים לבני ישראל על הים והראה לעין כל את גבורתו, כביכול לא היה שמח בכך, כי גרם לחורבן הבריאה, וכמו שמובא במדרש שאמר הקדוש ברוך הוא למלאכים: מעשי ידי טובעים בים ואתם מבקשים לומר שירה?! לא כן הדבר היה במדבר בעת שהקב"ה עשה ניסים לבני ישראל, אם היה מקום נמוך - הגביהו, ואם היה מקום גבוה - השפילו ועשאו למישור. במעשה זה שמחו בני ישראל ושמח גם המדבר, משום כך שמח בכך גם הקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו!

(משלי המגיד מדבונא)

"וידבר ה' אל משה במדבר סיני" (א,א)

במדרש (במדבר רבה פרשה א') דרשו חז"ל על פסוק זה, כך אמר הקדוש ברוך הוא לישראל: האם נהגתי עם בני ישראל כמדבר שממה? בנוהג שבעולם מלך בשר ודם שיצא למדבר האם הוא מוצא שם שלווה כשם שהיה מוצא בארמונו? האם יש לו שם אכילה או שתייה? ואילו אתם, הייתם עבדים במצרים והוצאתי אתכם משם והושבתי אתכם במיטות מכובדות שנאמר (שמות יג): "ויסב אלוקים את העם דרך המדבר", מהו "ויסב"? שהסיבו כדרך שהמלכים רבוצים על מיטותיהם! והעמדת לכם שלושה מחנכים, משה אהרון ומרים. בזכות משה הייתם אוכלים את המן, ובזכות אהרון הקפתי אתכם בענני כבוד שהיו מכלים לפניכם את הנחשים ואת העקרבים ואת השרפים ואת הסלעים, שאם היה מקום נמוך היה מגביהו ואם היה מקום גבוה היה משפילו ועושה אותם מישור. ובזכות מרים זכו לבאר. הדבר יבואר על פי משל: גיבור גדול אחד היה עובר במדינות ומראה את כוחו העצום. פעם חת נזדמן הגיבור לעיר הבירה ומכיוון ששמעו הגיעו עד לארמון המלוכה הוזמן להתייצב לפני המלך. ביקש המלך מן הגיבור שיראה לו מעט מגבורותיו. יצא הגיבור אל רחוב העיר בלוויית המלך ופמלייתו וכאשר הגיעו אל בית גדול ומוקף חומה ניגש הגיבור אל החומה ובמכת כתף אדירה הפיל אותה!...

להצלחת כל התורמים והמסייעים לעלון

לעילוי נשמת האיש היקר והחשוב אבי אנוך קזר בן שלמה ופרידה ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת האיש היקר והחשוב מזכה הרבים ר' חיים אברהם בן נזירה ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת האיש היקר המזכור ביסורים עזרא בן גוהר ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת האשה החשובה המזכרת ביסורים פרידה בת מליה בת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת האשה החשובה המזכרת ביסורים שושנה פרידה בת סלימה בת.נ.צ.ב.ה.

רוצה להיות ממזכי הרבים ולהפיץ את העלון? 052-7647449

להקדשות לתרומות ולכל עניני העלון אפשר לפנות לטלפון: 052-7647449 ניתן לתרום להוצאות העלון ולפעילויות המוסדות גם דרך נדרים פלוס" מכל רחבי הארץ למעוניינים שהעלון ישלח בדוא"ל, נא להשאיר הודעה: yeasa.beracha@gmail.com כתובתנו: מפרץ שלמה 100 חולון

